

Neměl-li ale zůstavitel úmyslu zajistiti substitutu dědictví, pak leží v tom i slevení fiduciární dání jistoty vůbec, tedy i za pozůstalé svršky, proto zajištění takové vedle §u 158. nesp. pat. ohledně svršků potřebí není a nařízení jeho k důvodné stížnosti z usnesení rekursního soudu vyloučiti slušelo, zůstavši obmezeno jen na nemovitosti, pro které citovaným zákonným ustanovením kategoričsky jest předepsáno.

Pořad instancí stanovený §em 176. kon. ř. platí i pro rozpočetní usnesení konkursního komisaře, jímž rozvržena byla hypotekární věřitele zvláštní podstata, dle §u 44. j. n. krajskému soudu v Mostě, jako příslušnému soudu rekursnímu svou vlastní nepřislušnost vysloviv.

Vrchní zemský soud odkázal rekurs podaný do rozpočetního usnesení konkursního komisaře v Chomutově, jímž rozvržena byla mezi hypotekární věřitele zvláštní podstata, dle §u 44. j. n. krajskému soudu v Mostě, jako příslušnému soudu rekursnímu svou vlastní nepřislušnost vysloviv.

Nejvyšší soud k stížnosti správce podstaty usnesení to zrušil a vrchnímu zemskému soudu nařídil, aby o rekursu věcně rozhodl. Rozhodnutí své ze dne 4. března 1919 R I 92/19 odůvodnil takto:

Vedle ustanovení §u 49., odst. 2. konk. ř. platí ovšem pro rozúčtování nároků, které mají dojíti uspokojení ze zvláštních podstat, i když byly tyto dle přípustnosti §u 120., odst. 2. k. ř. zeženy v konkursu, předpisy řádu exekučního. Leč tím není nikterak dotčen pořad instancí, jenž pro nařízení a rozhodnutí konkursního komisaře určen jest v §u 176., odst. 2. k. ř., dle něhož jde opravný prostředek z rozhodnutí takového k vrchnímu zemskému soudu a pak dále na nejvyšší soud.

Vždyť citovaný § 49., odst. 2. k. ř. stanoví platnost exekučního řádu jen pro pořadí nároků, čímž vyjádřiti chce, že na místě ustanovení §§u 31. až 41. starého konk. řádu nastoupiti mají nyní předpisy nového řádu exekučního, které přesně určují, pokud a jak z výtěžku dražebního zástavní věřitelé dojdou uspokojení, jakže opakování předpisů těch v konkursním řádu zjevilo se zbytečným.

Že nemůže se předpis uvedeného §u 49., odst. 2. k. ř. vztahovati i na pořad stolic, zřejmo z toho, že ustanovení to dovolává se jen exekučního řádu, v němž pořad stolic vůbec není ani pro řízení exekuční normován. Kdyby byl tedy zákonodáre ustanovením §u 49., odst. 2. k. ř. obmyslel pro rozpočetní usnesení, rozvržující zvláštní podstatu v konkursu, vydané konkursním komisařem zavěsti pořad instancí, jak platí tento pořad pro řízení exekuční, byl by to byl nutně musil vyjádřiti i v §u 176. k. ř. jako výminku ze všeobecného tam normovaného pravidla. Tomu nevádí, že v tomto §u 176. k. ř. jest se dovoláno §u 528. c. ř. s., poněvadž se současně praví, že stanovený zde předpis platiti může, jen pokud konkursní řád nic jiného neustanovuje. Stanoví-li ale § 49., odst. 2. k. ř., že pro rozpočet zvláštní masu v konkursu platí předpisy řádu exekučního, pak platí i pro takového druhu usnesení konkursního komisaře ustanovení §u 239. poslední odstavce ex. ř., aniž proto třeba změniti pořad stolic konkursním řádem stanovených.

Slušelo proto usnesení nařikané, jímž dovolaný vrchní zemský soud svou nepřislušnost vyslovil a rekurs do rozpočetního usnesení konkursního komisaře dle §u 44. j. n. krajskému soudu v Mostě jako příslušnému soudu rekursnímu odkázal, zrušiti jako nezákonné a jemu, k rozhodnutí rekursu toho jediné příslušnému, vyřízení jeho uložiti.

Suspense jednatele společnosti s r. o. dozorčí radou má povahu provisorní a není proto předmětem zápisu do rejstříku, stejně jako jím nejsou opatření dozorčí radou zařízená z toho důvodu dle §u 32., odst. 4. zákona o společnostech s ruč. obmezeným.

Dozorčí rada společnosti s obmezeným ručením, vyslovivši suspensi jednatele společnosti, jemuž jako členu společnosti příslušelo podle smlouvy tolik hlasů, že ostatní společníci nemohli docíliti 3/4 nové většiny, potřebné dle smlouvy k odvolání jednatele, učinila svým předsedou u rejstříkového soudu návrh, aby

1. suspense Ba z funkce jednatelské v obchodním rejstříku byla poznamenána a aby při firmě společnosti bylo zapsáno, že B byl usnesením dozorčí rady ze dne 11. ledna 1919 jednatelství zbaven, aby dále

2. zapsáno bylo, že k zastupování společnosti jsou prozatím oprávněni kteříkoli dva z ostatních čtyř jednatelů, že se děje

znamenání firmy kolektivně tak, že pod znění firmy připojí své podpisy společně dva z jednatelů a že odporující tomu zápisy se vymazají a konečně, aby

3. z moci úřadu zakročeno bylo o zrušení §§u 13., 17., 20., 23. atd. smlouvy společenské a to z toho důvodu, že bez hlasu suspendovaného. Ba nelze docíliti platného usnesení.

Obchodní soud návrh sub č. 1 a 2 vyhověl, žádané zápisy povolil, návrh ad 3 zamítl.

Vrchní zemský soud jako soud rekursní ku stížnosti Bovy návrh ad 1 a 2, změny usnesení první stolice, zamítl, kdežto stížnosti předsedy rady dozorčí do zamítnutí jeho návrhu ad 3 nevyhověl.

Odůvodnění. Dozorčí rada firmy X. společnosti s ruč. obm. usnesla se ve své schůzi dne 28. listopadu 1918, že suspenduje Ba z funkce jednatele a reditele a že svolá bez prodlení mimořádnou valnou hromadu, na jejíž programu byla též zpráva o této suspensi a o odvolání Ba z úřadu jednatelského. V této valné hromadě, konané dne 13. prosince 1918, nebyla tato zpráva a návrh na odvolání Ba z úřadu jednatelského schválena většinou předepsanou ustanovením §u 13. společenské smlouvy. Na to usnesla se dozorčí rada ve své schůzi dne 11. ledna 1919 na tom, že se B zbavuje jednatelství a funkce ředitelství závodu a že příčinou dalšího vedení obchodu oprávnění jsou k zastupování společnosti ostatní čtyři jednatelé. Tento postup neodpovídá však ustanovením §§u 16. a 32. zák. ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z. a §u 22. společenské smlouvy.

Dle §u 32., odst. 4. cit. zákona jest dozorčí rada oprávněna zbaviti jednatele jednatelství, musí však bez prodlení svolati dle odstavce 5. téhož §u valnou hromadu společníků, kteréž jediné dle §u 16. cit. zákona a §§u 13. a 22. spol. smlouvy přísluší právo většinou nejméně 3/4 odevzdaných hlasů o odvolání jednatele z jeho úřadu se usnísti. Z toho plyne, že opatření dozorčí rady týkající se zbavení (suspense) jednatele z funkce jednatelské, jest jen provisorní a že usnesení definitivní o tom, má-li jednatel býti odvolán, přísluší valné hromadě společníků.

Je-li tedy usnesení dozorčí rady ze dne 11. ledna 1919 o zbavení Ba funkce jednatelské opatřením ve smyslu odstavce 4. §u 32. zák. o spol. s r. ob., jest bezúčinným jednak proto, že též návrh dozorčí rady již valnou hromadou společníků ze dne 13. prosince 1918 kvalifikovanou většinou nebyl schválen, jednak proto, že o tomto novém usnesení nebyla dle předpisu odstavce 5. §u 32. cit. zák. svolána bez průtahu valná hromada společníků.

Znamená-li ale toto nové usnesení ze dne 11. ledna 1919 odvolání Ba z úřadu jednatelského dle §u 16. cit. zák., jak také usnesením v odpor vzatým do rejstříku bylo zapsáno, jest ono usnesení dozorčí rady neplatným, poněvadž dle citovaných již ustanovení zákona o společnostech s ruč. obm. a společenské smlouvy o odvolání jednatele usnášeti se může pouze valná hromada společníků.

Následkem toho není návrh dozorčí rady ad 1 odůvodněn, pročž slušelo v tomto směru stížnosti jednatele Ba vyhověti a usnesení v odpor vzaté změnití v tom smyslu, že se návrh zamítá.

Další část usnesení rejstříkového soudu, jímž vyhověno bylo návrhu dozorčí rady ad 2 na zápis změny, týkající se prozatímního opatření k zastupování společnosti ostatními čtyřmi jednateli, nebyla sice vzata výslovně v odpor, avšak zápis tento pozbývá platnosti sám sebou, následkem toho, že návrh na zápis odvolání Ba z funkce jednatelské byl zamítnut, takže důsledkem toho původní zápis o zastupování společnosti musí býti obnoven.

Byla proto tato část usnesení v odpor vzatého z úřední moci zrušena a obnovení vymazaného zápisu nařizováno.

Stěžovatel předseda dozorčí rady domáhá se jménem této změny různých ustanovení společenské smlouvy z moci úřední. Veškerá tato ustanovení společenské smlouvy neodporují zákonu, jsou s ním v souhlasu a mohou býti proto změněna dle §u 49. zák. o spol. s r. o. jen usnesením společníků a musí změny takové býti dle §u 51. téhož zákona k obchodnímu rejstříku ohlášeny všem jednatelům. Dozorčí rada není tedy oprávněna k provedení a ohlášení takových změn. Okolnost, že dle nynějšího rozvrhu kapitálu kmenového bez hlasu Ba žádné platné usnesení státi se nemůže, jest nerozhodná, nebyla zajisté ostatním společníkům při nedávném zřízení společenské smlouvy neznáma a byla do ní pojata patrně proto, aby se Bovi, jako bývalému majiteli firmy a největšímu vkladateli zajistil ve společnosti patřičný vliv.

Vykonávání práv minoritních stanovených v §u 45. a násl. zák. o spol. s r. o. tím nikterak dotčeno není.

Z toho jediného důvodu, že k usnášení se společníků potřebí jest dle smlouvy společenské většiny $\frac{3}{4}$ odevzdaných hlasů, nelze shora uvedená ustanovení smlouvy pokládati za neplatná a nezákonná.

Nevyšší soud dovolací stížnosti dozorčí rady nevyhověl, rozhodnutí své ze dne 1. dubna 1919 R I 117/19 takto odůvodnil:

Dle §u 32. zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. má dozorčí rada právo zbaviti jednatele společnosti s r. ob. povinností jejich a opatřiti čeho třeba k prozatímnímu dalšímu vedení obchodu.

Takové opatření dozorčí rady jest pouze prozatímní a proto musí dozorčí rada bez prodlení svolati valnou hromadu, kteréž dle §u 16. cit. zák. výhradně přísluší odvolati ustanovení jednatele.

Zákon neukládá dozorčí radě povinnost, aby takové prozatímní opatření přihlásila k zápisu do obchodního rejstříku a poněvadž nemá téhož významu, jako odvolání zřízení jednatele, nedá se vykládati jako změna poměrů, jež by zapsání dle § 17. cit. zák. (odst. 2.) a čl. 45. obch. z. podléhala.

Z uvedeného práva opatření, nutných k dalšímu provozování obchodu, neplyne oprávnění dozorčí rady měniti ustanovení smlouvy společenské o tom, kdo a jak má podpisovati firmu.

Právem tedy byl zamítnut návrh na poznamenání opatření dle §u 32. cit. z. v rejstříku obchodním. Jednatel B nebyl jako pouhý zmocněnec povolán ku řízení závodu jako ředitel, nýbrž jest v §u 13. smlouvy společenské ustanoven jednatelem a v této vlastnosti jemu svěřeno řízení. Není tedy možno odlučovati jeho funkci říditeckou, pokládati ji za zvláštní zmocnění a vykládati § 13. společenské smlouvy tak, že vyžaduje odvolání jednatele. Ba jako takového většinu $\frac{3}{4}$ hlasů ve valné hromadě odevzdaných, nikoliv ale odvolání jeho z působnosti říditecké. Stalo-li se usnesení, o jehož zápis bylo žádáno, formálně platné čili nic, musí posuzovati soud rejstříkový a vytýká tedy dovolací rekurs neprávem, že nepřisluší soudu tomu přihlížeti k meritorní otázce. Meritorní otázku, zda-li opatření dozorčí rady bylo chováním jednatelovým odůvodněno, usnesení v odpor bráně neřeší.

Rovněž bez důvodu vytýká dovolací rekurs, že soud rekursní rozhodl o předmětu, o němž rozhodovati nemůže, poněvadž jednatel odvolaný může práve svého práva domáhati pouze u valné hromady společnosti. O právech však nebylo rozhodováno, nýbrž o tom, zda-li žádaný zápis do rejstříku povolen býti má a k tomu soud obchodní jest bez odporu povolán.

Neplatným usnesení dozorčí rady ovšem není, třeba by valná hromada nebyla prozatímní odvolání jednatele schválila a tak je učinila konečným a třeba by bylo opomenuto po opětovném usnesení dozorčí rady svolati valnou hromadu, jak § 32. zák. o spol. s r. ob. předpisuje. K zápisu do rejstříku se však nehodí a tím jest odůvodněno nařízení výmazu zápisu povolených v první stolici a obnovení dřívějšího stavu.

Pokud dovolací rekurs odírá jednatele právo k rekursu, stačí odkázati k §u 9. cis. pat. z 9. srpna 1857 č. 208 ř. z.

Tvrzení, že §§ 13., 17., 20. atd. smlouvy společenské, jejich zrušení z moci úřední dozorčí rada žádá, odporují předpisům zákona o společnostech s r. ob. proto, že jednatelství Bovo bez jeho souhlasu jest neodvolatelným, jest nesprávné. Tento výsledek nastává jen proto, poněvadž mu náleží tolik hlasů, že ostatní členové společnosti nemohou docíliti většiny $\frac{3}{4}$. Počet hlasů upravila smlouva ve shodě s §em 39. zák. Ustanovení smlouvy byla hned při zápisu firmy prozkoumána a zápis jest právoplatným. Objeví-li se dodatečně úprava poměrů společenských nevhodnou, ačkoli jednotlivá ustanovení neodporují zákonu, není příčina, aby soud z moci úřední nějaké opatření činil a zasahoval do soukromých práv společníků.

Pokud tedy soud rekursní nevyhověl rekursu dozorčí rady proti zamítnutí návrhu, aby z moci úřední zakročeno bylo o zrušení uvedených ustanovení smlouvy společenské, nejsou dány podmínky §u 16. cis. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. pro změnu souhlasných usnesení první i druhé stolice.

Dovolacímu rekursu nebylo tedy vyhověno.

ZE DNE.

Depositáře a pojednavatele pozůstalosti upozorňujeme na zákon ze dne 11. června 1919 číslo 328 sb. z. a n. »o přípustění cizozemských dlužních úpisů s prémie« (účinný ode dne 21. června 1919), dle něhož okolkovány dle stupnice III. býti musí

prémiové dlužní úpisy vydané mimo obvod Československé republiky. Jsou to ze známějších cenných papírů zejména také: losy z r. 1864. 3% pozemkové losy, losy pro upravení Dunaje, kreditní, rak. červeného kříže, vídeňské komunální a j., a všechny losy uherské.

Notářské kauce ve Vídni. Záležitost ohlášení notářských kauceí k soupisu ve Vídni dospěla konečně žádoucího rozřešení. Když vyžádané formuláře soupisové od úřadu plnomocníka R. C. S. nedocházely a lhůta k soupisu valně blížila se ku konci, nezbylo k uhájení zájmu majitelů notářských kauceí jiného, než zakročiti ve Vídni přímo. Vyslán tam tajemník notářské komory, který jménem notářské komory s příkladnou úbezpečností a horlivostí přihlášení veškerých ve vídeňské poštovní spojitelně uložených kauceí notářských provedl. Soupisové povinnosti ve státě rakouském tím vyhověno.

Hodnocení cenných papírů. Palčivá otázka hodnocení cenných papírů, tak důležitá při sepisování inventáři a projednání pozůstalosti, konečně rozřešena. Zákonem ze dne 11. června 1919 č. 329 sb. z. a n. »o ocenění předmětů bursovních obchodu pro účely poplatkové« stanoveny nové předpisy pro hodnocení cenných papírů, na něž tímto upozorňujeme. Zákon nabyl účinnosti dnem 21. června 1919.

K soupisu neknihočních pohledávek. Funkce soupisová, na notáře vložena, zabírá nejen valnou část doby pracím kanceláře vyměřené, ruší hladký průběh úřadování, ale spojena je i se značnými svízelemi, plynoucími z jednání se stranami a s poučováním jich, ba i s újmou majetkovou. Inkasující notář, který nemá autoritativní normy pro rozeznávání bankovek s paděláním kolmek, zejména stokorunových, vydán je čiré náhodě a mnozí odpykali již nejistotu tu hmotnými ztrátami. Práci stěžuje také nejistota a častá změna viděcích zásad povinnosti soupisové. Správa finanční průběhem doby soupisové, která v tomto měsíci chýlí se již ke konci, změnila názor svůj ohledně způsobu přihlášek veřejných obchodních společností, ohledně posuzování poplatnosti pohledávek nedobytných, a co tyto řádky píšeme, v posledním měsíci soupisovém, dodává teprve výklady ohledně pohledávek z přeplatků dovozného, z náhrady za nedodržení lhůty dodací, úbytek, ztrátu nebškození zboží, ohledně kupních cen za nedodané zboží předem zaplacených, přeplatku a nároku ze stornovaných smluv dodacích a j., tedy v době, kdy již valná část k soupisu povinných osob přihlášky své podala a evidenční poplatek zaplatila.

K četným dotazům sdělujeme, že ministerstvo spravedlnosti slíbilo samo honorovati práci notářů při soupisu pohledávek a nahraditi jim hotové výlohy (opatření razítka, další event. síly písařské atd.), není proto přípustno, aby notáři vybírali sami od stran poplatky vidímační, jak se namnoze děje. Bude záhodno, aby každý notář si vedl řádný seznam vidímační, aby svého času mohl se vykázati, jaké práce a při jaké výši pohledávek konal.

Notáři-porotci. Spolek náš došlo upozornění, že by se měl zasaditi o to, aby notáři byli vyloučeni ze seznamu porotců. Poněvadž jest to povinnost občanská, nepokládá spolek za vhodné zakročiti v té věci. Upozorňujeme však, že dle zákona ze dne 23. května 1919 čís. 278 § 4. mohou úřad porotce odmítnouti dle odst. 6. osoby zapsané v seznamu obhájců ve věcech trestních. Jelikož téměř všichni notáři jsou zapsáni v seznamu obhájců, mohou žádati u obecního úřadu svého bydliště nejdříve v měsíci srpnu, aby byli ze seznamu porotců škrtnuti. Notáři, kteří zapsáni v seznamu obhájců nejsou, mohou se dáti dodatečně zapsati a žádati pak za škrtnutí v seznamu porotců.

Obsazování míst notářských. Poslední dobou obsazeno bylo několik míst notářských způsobem, kterého nemůžeme přejíti mlčením, poněvadž tu bylo zasaženo v autonomní práva stavu notářského. Tak stalo se na př., že notářství německé uděleno bylo jednomu z nejmladších petentů-Němců, ačkoli o místo to žádal a všemi instancemi (komorou) i soudy navržen byl primo loco starý notář se 24 služebními léty, který 14 roků zastával malé notářství venkovské, kdežto protežovaný jeho kolega vykazoval pouze 8 roků praxe. Podobně jmenován notářem kandidát, jenž nebyl ani v návrhu, byl 9. na řadě co do let praxe a přeskočil 8 uchazečů s praxí delší. Dále stalo se, že kandidát notářství obdržel místo notářské v H., že však nebyl spokojen, intervenoval u ministerstva, kdež byl úředníkem ujištěn, aby si z toho nic nedělal, že obdržel notářství jiné a byl na to pak hned jmenován notářem do P. — Dále jednomu kandidátu počítalo ministerstvo právo do služební praxe léta, ztrávená u samosprávných úřadů, což odporuje